

Okresní soud v České Lípě

IDDS: 9ddabq5

30.11.2020

V [redacted] dne 20. 11. 2020

ELEKTRONICKY

Naše zn.: [redacted] – prosíme, uvádějte na Vašich dokumentech

Žadatel: [redacted]

Ž Á D O S T

o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb.

Vážená paní, vážený pane,

v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb. se na Vás obracíme s touto zdvořilou výzvou o poskytnutí informací – následujících rozhodnutí zdejšího soudu pro akademické účely:

- rozhodnutí vydaná pod spisovou značkou sp. zn. **12 C 76 / 2016**

V případě, že těmto rozhodnutím (zejména rozhodnutí ve věci samé) předcházela nebo naopak na tato rozhodnutí navazovala další rozhodnutí Vašeho soudu nebo soudů jiné instance, žádáme o zaslání rovněž těchto rozhodnutí, a to vyjma rozhodnutí čistě procesního charakteru.

V případě, že dané rozhodnutí ke dni podání žádosti ještě nebylo vyhotoveno nebo poskytnutí informace brání jiná překážka, žádáme o vyhovění žádosti, jakmile to bude možné.

Uvedené informace prosíme zaslat v anonymizované podobě v souladu s instrukcí Ministerstva spravedlnosti ze dne 24. 7. 2009, č.j. 13/2008-SOSV-SP.

Uvedená rozhodnutí prosím zašlete do naší datové schránky.

Děkujeme za vyřízení žádosti a jsme s pozdravem

[redacted]

Záznam o ověření elektronického podání doručeného na elektronickou podatelnu: Okresní soud v České Lípě

dle vyhlášky 259/2012 Sb.

Pořadové číslo zprávy: 52160 / 2020 Ev. číslo: 1b6a28d6-ed10-412f-a8c5-1f8e009e2f7e
 Druh podání: Datová zpráva z ISDS ID zprávy: 845012573
 Věc: Žádost o poskytnutí informací

Odesílatel:

ID schránky:

Typ datové schránky:

Osoba:

Adresa:

Dodáno do DS dne: 20.11.2020 14:10:51 Odesláno do DS dne: 20.11.2020 14:10:50

Č.j. příjemce:

Č.j. odesílatele:

Sp.zn. příjemce:

Sp.zn. odesílatele:

Lhůta končí:

K rukám:

Ne

Číslo zákona:

Paragraf v zákoně:

Odstavec paragrafu:

Písmeno v paragrafu:

Ověření obálky:

Podpis je platný

Podepsal:

Informační systém datových schránek - produkční prostředí

Vystavil:

PostSignum Qualified CA 4

Sériové číslo certifikátu:

Platnost:

21.08.2020 - 10.09.2021

Antivirový test:

Proběhl v systému ISDS

Obsah podání:

OK

Elektronický podpis:

Platný

Časové razítko:

Platné (připojeno 20.11.2020 14:10:50)

Certifikát:

Ověřeno na základě CRL z 20.11.2020 13:55:28

Datum a čas autom. ověření:

20.11.2020 14:24:08

Počet podaných příloh:1

Číslo přílohy	Výsledek	Název příl. CRL	Identifikace podepisující osoby	Identifikace vystavitele certifikátu	T	U	K	P	R	A	C	V
1		106_oscl.docx										
Podpis není připojen (žádný podpis).					A	N	N					

Čas ověření příloh: 20.11.2020 14:24:08 Ověření příloh: ověřováno automaticky

Vysvětlení stavů při ověření příloh (vztaženo vždy k datu a času dodání):

Stav "?" znamená, že systém tuto operaci ještě neprovedl, ale provedena bude
 Stav "-" znamená, že systém tuto operaci neprovádí
 Stav "!" znamená, že systém tuto operaci nemůže provést
 Stav "*" znamená, že bylo ověřeno proti CRL z uvedeného data.

	Technické parametry ¹ :	A=splňuje	N=nesplňuje
U	Uznávaný elektronický podpis / značka:	A=připojen	N=nepřipojen
K	Kvalifikované časové razítko:	A=připojeno	N=nepřipojeno
P	Uznáv. el. podpis kvalif. certifikát (platnost):	A=platný	N=neplatný
R	Kvalifikované časové razítko (platnost):	A=platné	N=neplatné
A	Akreditovaný poskytovatel certifik. služeb ² :	A=ano	N=ne
C	Kvalifikované časové razítko:	A=platné	N=neplatné
V	Vytvořeno před zneplatněním certifikátu:	A=ano	N=ne

¹ Technické parametry - velikost, formát, škodlivý kód.

² Stav "Z"(Zahraniční) = certifikát není od české certifikační autority

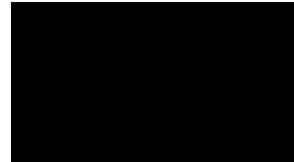
Kontrola podpisů a razítek byla provedena na základě CRL seznamů platných k datu a času ověření datové zprávy.

OKRESNÍ SOUD V ČESKÉ LÍPĚ

Děčínská 390, 470 52 Česká Lípa

tel.: 487072111, fax: 487523223, e-mail: podatelna@osoud.clj.justice.cz, IDDS: 9ddabq5

NAŠE ZNAČKA: 30 Si 220/2020
VAŠE ZNAČKA:
VYŘIZUJE: Bc. Zuzana Koppanová
DNE: 25. listopadu 2020

ŽADATELKA: [REDACTED]

Vážen [REDACTED]

k Vaší žádosti doručené Okresnímu soudu v České Lípě dne 20. 11. 2020, Vám v příloze zasílám v anonymizované podobě rozhodnutí soudu ve věci Okresního soudu v České Lípě sp. zn. 12 C 76/2016.

příloha: 3x

S pozdravem

Mgr. Ing. Ivana Šmakalová
místopředsedkyně soudu

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v České Lípě rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivanou Lukášovou v právní věci žalobce [celé jméno žalobce], [datum narození], bytem [adresa žalobce], zast. JUDr. Marií Nedvědovou, advokátkou se sídlem Česká Lípa, Sokolská 295/37, proti žalované [celé jméno žalované], bytem [adresa žalované], zast. Mgr. Janem Filipem, advokátem se sídlem Jiráskova 613, Česká Lípa, o zaplacení 741.878 Kč s přísl.

takto:

- I. I.) Žalovaná je povinna zaplatit žalobci 5.000 Kč s 8,05% úrokem z prodlení ročně z částky 5.000 Kč od 1. 12. 2015 do zaplacení, to vše do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. II.) Pokud žalobce žádal přiznání 736.878 Kč se zákonným úrokem z prodlení ročně z částky 736.878 Kč od 1. 12. 2015 do zaplacení, v té části se žaloba zamítá.
- III. III.) Žalobce je povinen zaplatit žalované na nákladech řízení k rukám zástupce žalované Mgr. Jana Filipa, advokáta se sídlem Česká Lípa, Jiráskova 613, částku 87.150 Kč, do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. IV.) Žalovaná je povinna zaplatit České republice soudní poplatek ve výši 1.000 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce žádal o přiznání shora uvedené částky, která představuje újmu, způsobenou žalovanou. Na odůvodnění své žaloby uvedl, že 2. 1. 2014 byli on a jeho pes napadeni psem žalované, když žalovaná z hrubé nedbalosti nezajistila svého psa na zahradě u domu. V důsledku toho vznikla žalobci újma ve výši 1.878 Kč za ošetření psa dne 22. 10. 2014 (624 Kč), dne 15. 12. 2014 (442 Kč) a dne 22. 12. 2015 (812 Kč). Dále žalobce uplatnil ušlý příjem za období 2 let ve výši 240.000 Kč. Jedná se o příjmy za připouštění psa žalobce a to 6x ročně za odměnu po 20.000 Kč. Pes byl chovný, účastnil se různých výstav a závodů, získával vždy nejvyšší ocenění. Možnost

připouštění v důsledku zranění psem žalované zcela pominula. Součástí žalované částky byl také požadavek na náhradu nemajetkové újmy ve výši 500.000 Kč. Nemajetková újma u žalobce spočívá v tom, že nemá rodinu a jeho pes je tak dlouhodobě jeho jediným společníkem. Žalobce byl zvyklý chodit se psem 2x denně ven běhat a cvičit ho, pes jezdil s žalobcem autem a chodili prakticky všude spolu. Omezení způsobené zraněním psa se tedy výrazně dotýká žalobce a jeho způsobu života, neboť s ním nemůže provozovat všechny potřebné aktivity a to má na psychiku žalobce velmi negativní vliv. Žalobce má právo na štěstí ve smyslu §3 odst. 1 občanského zákoníku, které spočívalo právě ve vztahu žalobce k psovi a v aktivitách se psem. Po uvedené události však již se psem nemůže chodit na závody a výstavy, nemůže s ním chodit do přírody a tedy nemůže dělat to, co měl nejráději.

Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Potvrdila, že 2. 1. 2014 nezajistila vstupní branku na zahradě a její pes ([označení rasy psa]) ze zahrady utekl a pokousal psa žalobce ([označení rasy psa]). Svou odpovědnost žalovaná uznala a informovala žalobce, že je pro případ újmy způsobené jejím psem třetí osobě pojištěna. Ihned po úrazu zaplatila žalobci 770 Kč za ošetření žalobcovy psa u veterináře. Následně pojišťovna Kooperativa uhradila žalobci náklady na ošetření psa ve výši 3.205 Kč a 624 Kč, náhradu za poškozené oblečení žalobce 4.497 Kč a 200 Kč za použití taxislužby. Pokud vznikly žalobci další výdaje, měl je uplatnit také u pojišťovny. K otázce ušlého zisku za krytí psem žalobce pak uvedla, že se jedná o nárok hypotetický, ničím nepodložený. Podmínky stanovené občanským zákoníkem pro uložení povinnosti k náhradě nemajetkové újmy dle názoru žalované nejsou v daném případě naplněny, žalovaná neporušila z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost. Žalovaná poukázala také na to, že žalobce i po události dne 2. 1. 2014 realizuje se svým psem veškeré předchozí aktivity.

Podle §2910 občanského zákoníku škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil. Podle §2911 občanského zákoníku způsobil-li škůdce poškozenému škodu porušením zákonné povinnosti, má se za to, že škodu zavinil z nedbalosti.

Podle §2952 občanského zákoníku se hradí skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk).

Podle §2933 občanského zákoníku způsobil-li škodu zvíře, nahradí ji jeho vlastník, ať již bylo pod jeho dohledem nebo pod dohledem osoby, které vlastník zvíře svěřil, anebo se zatoulalo nebo uprchlo.

Podle §2970 občanského zákoníku při poranění zvířete nahradí škůdce účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví zraněného zvířete tomu, kdo je vynaložil.

Podle §2971 občanského zákoníku odůvodňují-li to zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, anebo způsobil-li újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit, nebo z jiné pohnutky zvláště zavrženíhodné, nahradí škůdce též nemajetkovou újmu každému, kdo způsobenou újmu důvodně pocítuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit.

V posuzovaném případě má soud z nesporných tvrzení účastníků za prokázané, že 2. 1. 2014 pes ve vlastnictví žalované v důsledku nezajištěné branky u zahrady utekl a pokousal psa žalobce, zároveň došlo i k poškození oděvu žalobce. Mezi účastníky bylo nesporné i to, že za uvedené jednání byla žalovaná uznána vinnou ze spáchání přestupku a byla jí uložena pokuta ve výši 1.000 Kč.

Z uvedených zjištění je nepochybné, že žalovaná jako vlastnice psa, který způsobil poranění žalobcova psa v situaci, kdy žalovaná porušila svou povinnost dohledu nad psem či zajištění psa tak, aby se nemohl pohybovat na veřejném prostranství, má ve smyslu §2970 občanského zákoníku povinnost nahradit žalobci účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví zraněného zvířete. Předmětem řízení byly náklady ve výši 1.878 Kč. Vynaložení této částky za ošetření svého psa žalobce doložil platebními výměry MVDr. Přemysla Stratila ze dne 22. 10. 2014 na 624 Kč, ze dne 15. 12. 2014 na 442 Kč a ze dne 22. 12. 2015 na 812 Kč.

Z oznámení Kooperativy pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group ze dne 21. 7. 2014 a 6. 11. 2014 soud zjistil, že žalobci jako poškozenému z napadení psa dne 2. 1. 2014 bylo uhrazeno za ošetření psa 3.205 Kč a v listopadu 2014 na základě dalšího předloženého dokladu o ošetření psa ještě 624 Kč. Při svém účastnickém výsledku pak žalobce předložil platební výměry za ošetření psa, které mu byly proplaceny z pojištění žalované. Z těchto listin a z účastnické výpovědi žalobce má soud za prokázané, že částka 624 Kč za ošetření psa dne 22. 10. 2014, částka 442 Kč za ošetření psa dne 15. 12. 2014 i částka 812 Kč za ošetření dne 22. 12. 2015 byly žalobci zaplacený pojišťovnou. Vzhledem k tomu, že jiné platby za ošetření psa žalobce nebyly předmětem řízení, byla žaloba ohledně částky 1.878 Kč zamítnuta.

Pokud se týká ušlého zisku žalobce ve výši 240.000 Kč, byl žalobce soudem při jednání dne 10. 8. 2016 poučen, že musí doplnit svá skutková tvrzení k ušlému zisku tak, aby bylo zřejmé a tedy přezkoumatelné, zda a v kolika případech došlo k tvrzenému krytí psem žalobce s tím, že je ke všem tvrzením třeba označit důkazy. Při tomto jednání byla žalující strana poučena také o důsledcích nedoplnění skutkových tvrzení a o důsledcích neoznačení důkazů. V soudem poskytnuté lhůtě žalobce doplnil svá tvrzení k ušlému zisku tak, že nabídku na krytí pravidelně zveřejňoval i na internetu a že některé zájemce musel i odmítnat. K prokázání svých tvrzení o krytí psem pak mimo svůj dříve navržený účastnický výsledek navrhl výsledek dvou svědků, z nichž jeden v mezidobí zemřel. K tvrzením žalobce, obsaženým v podání doručeném soudu dne 24. 11. 2016 již soud nemohl přihlížet, neboť lhůta k možnému doplnění skutkových tvrzení a označení důkazů skončila dne 9. 9. 2016.

Žalobce jako účastník řízení vypověděl, že není schopen říci, v kolika případech došlo ke krytí v období let 2010 – 2012, ani to, jakou částku si krytím celkově vydělal. Částky za krytí byly různé, v roce 2010 se pohybovaly mezi 8.000 - 12.000 Kč, dnes mezi 15.000 – 27.000 Kč. Někdy místo peněz dostal za krytí štěně.

Z výpovědi svědka [jméno] [příjmení] soud zjistil, že žalobcův pes kryl fenu ve vlastnictví svědka 11. 7. 2012 a 13. 7. 2012, fena pak měla 5 štěňat. S žalobcem byl domluven na odměně ve výši 1.000 Kč za každé narozené štěně. Ceny za krytí byly různé, např. 12.000 Kč, 17.000 Kč nebo i 1.200 EUR. Svědek ví o tom, že pes žalobce kryl ještě další feny, jak často a za jaké ceny to bylo, svědek neví. Další krytí psem žalobce si domluvili na minulý rok, a to asi 1 rok předem. K realizaci však nedošlo, neboť žalobcův pes měl něco s předními nohama a nebyl fyzicky schopen vyskočit na fenu. Žalobce svědkovi kulhání psa odůvodnil tím, že pes byl napaden. Svědek jako chovatel psů vypověděl, že schopnost psa křít feny není limitována stářím psa, neschopnost krytí u psa žalobce rovněž nebyla dána stářím psa.

Na základě žalobcem navržených a soudem provedených důkazů dospěl soud k závěru, že jimi nebylo prokázáno, že v důsledku poranění žalobcova psa psem žalované žalobci ušel zisk z krytí ve výši 240.000 Kč. Sám žalobce ve své výpovědi nebyl schopen konkretizovat počet krytí v letech 2010 2012, ani příjem, který z toho měl. V průběhu roku 2013, tedy v období bezprostředně předcházejícím zranění psa, dle žalobce došlo ke krytí pouze v jednom případě. Jediný jednoznačný důkaz k tomuto žalobcovu požadavku představuje výsledek svědka [příjmení] o realizovaném krytí v červenci 2012 a dohodnuté odměně po narození štěňat ve výši 5.000 Kč. Z výpovědi tohoto svědka má soud za prokázané, že ke krytí domluvenému na rok 2016 nedošlo pro neschopnost žalobcova psa v důsledku poranění předních končetin. To, že při napadení

psem žalované utrpěl pes žalobce zranění předních končetin, vyplývá ze shora konstatovaných platebních výměrů a také z platebních výměrů MVDr. Přemysla Stratila z 2. 1. 2014 a z 3. 1. 2014 (bezprostředně po incidentu), ze kterých je zřejmé, že pes žalobce byl ošetřen dne 2. 1. 2014 pro mnohočetné kousné rány po napadení psem s tím, že se jedná o rány pronikající do podkoží oblasti hlavy, krku, trupu, končetin. Dne 3. 1. 2014 byla provedena kontrola po pokousání, rány byly klidné, zaschlé bez výtoků s tím, že pes ráno kulhal na levou hrudní a pravou pánevní končetinu a měl mírný otok v oblasti lokte levé hrudní končetiny.

Dle názoru soudu byl tedy prokázán ušlý výdělek za 1 krytí neuskutečněné pro neschopnost psa žalobce po poranění psem žalované dne 2. 1. 2014. Dle názoru soudu se jedná o nárok, jehož přesnou výši lze zjistit poměrně obtížně (nejistota úspěšnosti krytí, počet narozených štěňat a jejich stav, aktuální situace v chovech psů daného plemena atd.). Proto soud určil výši tohoto nároku ve smyslu §136 o.s.ř. částkou 5.000 Kč, a to vzhledem k výpovědi svědka [příjmení] o předchozí domluvě o odměně za krytí v roce 2012.

Ohledně zbývajících částí požadavku na úhradu ušlého zisku byla tedy žaloba zamítnuta.

Z částky 5.000 Kč soud přiznal žalobci ve smyslu §1970 občanského zákoníku úroky z prodlení, a to dle požadavku žalobce ode dne podání žaloby. Ze spisu Okresního soudu v České Lípě 36 C 49/2015 bylo zjištěno, že žalované byla v této věci doručena dne 10. 3. 2015 žaloba z 15. 4. 2014, ve které žalobce žádal o přiznání majetkové a nemajetkové újmy z napadení psem žalované (toto řízení bylo zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku pravomocně dnem 16. 5. 2015). Dle názoru soudu doručení této žaloby žalované představuje výzvu k úhradě újmy a na to navazující prodlení nastalé již v březnu 2015. Výše přiznaných úroků z prodlení je dána ustanovením §2 nař. vlády č. 351/2013 Sb.

Předmětem řízení byla dále částka 500.000 Kč představující nemajetkovou újmu, kterou utrpěl žalobce tím, že po události ze dne 2. 1. 2014 nemůže se psem podnikat to, co před tím, tj. nemůže jezdit na výstavy, soutěže, chodit se psem do přírody. Toto bylo hlavní náplní života žalobce a zdroj jeho osobního štěstí, když nemá žádnou rodinu.

Ke svým aktivitám se psem před 2. 1. 2014 žalobce předložil soudu řadu listin. Z průkazu původu psa bylo zjištěno, že žalobcův pes se narodil 10. 4. 2005, plemeno psa je [označení rasy psa], jedná se o chovného psa, jméno: [anonymizováno] od [anonymizováno]. Z průkazu původu psa a z příloh k tomuto průkazu bylo dále zjištěno, že žalobcův pes má zapsanou účast na výstavách následovně: v roce 2006 tři výstavy, v roce 2007 pět výstav, v roce 2008 dvě výstavy, v roce 2009 tři výstavy, v roce 2010 jedna výstava, v roce 2011 tři výstavy, v roce 2012 jedna výstava, v roce 2013 není zapsána účast na žádné výstavě. Poslední záznam je o účasti psa žalobce na Podještědské výstavě psů dne 13. 9. 2014, kde pes získal ohodnocení V1, VT, KV (stejně jako na této výstavě dne 24. 9. 2011 a 15. 9. 2012). Soudu byl předložen diplom ze dne 13. 9. 2014, vystavený pro psa [anonymizováno] od [anonymizováno], který se stal vítězem třídy. Z diplomu základní kynologické organizace Turnov soud zjistil, že [anonymizováno] od [anonymizováno] získal druhé místo v 15. ročníku závodu „Jizera“. Z diplomu základní kynologické organizace Mladá Boleslav ze dne 4. 6. 2011 pak je zřejmé, že žalobcův pes získal třetí místo v 15. ročníku závodu O boleslavský korbél a memoriál Václava Libicha (na diplomu uvedeno jméno psa [anonymizováno], které je pro žalobcova psa užíváno také ve shora uvedených platebních výměrech MVDr. Stratila).

Z potvrzení Českého kynologického svazu z 2. 6. 2007 pak vyplývá, že žalobcův pes vykonal dne 28. 4. 2007 zkoušku, která tohoto psa opravňuje k zařazení do třídy pracovní na oblastní, národní, klubové a speciální výstavě ČR.

Ze spisu OS Česká Lípa 36 C 49/2015 soud zjistil z listiny o účasti žalobcova psa na chovném svodu, že dne 13. 5. 2006 v Mikulově pes uspěl (zápis o tom je i v průkazu původu psa). V tomto spise jsou založeny doklady o hodnocení psa na 2 výstavách v roce 2007 (jedna výstava klubová a

jedna národní), na jedné výstavě v roce 2008 a 2 výstavách v roce 2011 (tyto 3 výstavy byly klubové). Účast na těchto výstavách je zapsána a byla soudem zjištěna také v konstatovaném průkazu původu psa.

Z výpovědi žalobce k požadavku na úhradu nemajetkové újmy soud zjistil, že žalobce se vrátil v roce 1990 z [země], pobýval u jedné nebo u druhé [anonymizováno], ale vlastně žije celý život sám. V současné době žije sám, má děti, ale [anonymizováno] s [anonymizováno]. Žalobce vypověděl, že je asi od roku 2015 v [anonymizováno], předtím pracoval jako [anonymizováno], rozvážel krmivo pro psy a svého psa vozil s sebou jako reklamu. Volný čas trávil se psem, a to na výstavách nebo na závodech. V průběhu roku 2012 a 2013 byl každý týden na závodech nebo na výstavě. Pokud nesoutěžil, sledoval konkurenci. V době, kdy nebyl na závodech ani na výstavě, byl se psem na cvičáku. Poslední závody, kterých se zúčastnil, byly 2 týdny před Vánoci roku 2013. Po napadení dne 2. 1. 2014 pes nemůže na závody, na výstavu, výcvik na cvičáku už je tedy k ničemu. Na cvičák s takovým psem lze chodit už pouze pro zábavu, to žalobce se psem dělá až do současné doby. Je pravdou, že 13. 9. 2014 byl ještě se psem na krajské výstavě, tuto výstavu už měl zaplacenou, výstavy se platí a přihlašuje se na ně asi 3 měsíce předem. Pes byl tehdy nadopovaný, aby neměl bolesti, a žalobce zároveň vzniklou situaci vysvětlil rozhodčímu, který žalobcova psa znal z dřívější doby. Žalobce vypověděl, že pes byl pokousán po celém těle, na přední nohu kulhá, byl pokousán i do zadní nohy, ale na tu kulhal jen asi 2 dny. Do místa, kde došlo k pokousání 2. 1. 2014, chodil žalobce pravidelně nejméně 2x týdně, chodil tam i po incidentu, také třeba 2x týdně, pes se tam koupal a tím rehabilitoval.

Z výpovědi žalované má soud za zjištěné, že žalobce krátce po 2. 1. 2014 již chodil se psem na místo incidentu, kde také žalovaná venčí svého psa. Žalovaná vypověděla, že na psovi žalobce nezaznamenala žádné známky napadení ani kulhání, a to už několik dní po napadení.

Z výpovědi svědka [příjmení] soud zjistil, že psa žalobce viděl v období let 2014 až 2016 asi 2x až 3x, kulhání psa zaregistroval na výstavě v Turnově, zde se byl žalobce jen dívat (ve svém vyjádření k výpovědi svědka žalobce uvedl, že někdy v roce 2015 se v Turnově jeho pes se souhlasem ostatních soutěžících a také proto, že jeho psa znali rozhodčí, mohl účastnit jedné soutěže – v plavání a aportování).

Z uvedených zjištění dospěl soud k následujícím závěrům: Úprava náhrady nemajetkové újmy v §2971 občanského zákoníku podmiňuje možnost přiznání náhrady nemajetkové újmy tím, že to odůvodňují zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost (právě porušení důležité právní povinnosti žalovanou z hrubé nedbalosti tvrdí žalobce, když v posuzovaném případě nebylo sporu o tom, že újma nebyla způsobena úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky, zvláště zavrženíhodné). Další podmínkou pak je, aby ten, kdo újmu utrpěl (zde žalobce jako primární poškozený), pocíťoval tuto újmu důvodně jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit.

V posuzovaném případě dle názoru soudu žalovaná porušila důležitou právní povinnost, když nezajistila branku a tak umožnila svému psu utéct ze zahrady na veřejné prostranství. Právní povinnost zajistit psa proti útěku na místa přístupná veřejnosti považuje soud za důležitou, neboť na takovém místě může dojít nejen k napadení jiného psa, ale i k napadení lidí. Na veřejném prostranství se mohou kromě dospělých osob, u kterých je obrana proti psu velmi problematická, také děti, které se proti útoku samy ubránit nemohou. Důsledky útěku psa a jeho volného pohybu po obci, tak mohou být i tragické. Soud se však domnívá, že žalovaná tuto svou důležitou povinnost neporušila z hrubé nedbalosti tak, jak má na mysli §2971 občanského zákoníku. Provedeným dokazováním nevyšlo najevo, že by se jednalo o opakované porušení, popřípadě, že by zahrada žalované nebyla proti útěku psa zajištěna vůbec a že by tedy žalovaná k plnění své

povinnosti přistupovala lehkomyšlně. Také pokuta ve výši 1.000 Kč (tedy v nejnižší možné sazbě) uložená žalované v přestupkovém řízení svědčí o tom, že přestupek nebyl spáchán z hrubé nedbalosti. Tato podmínka pro přiznání nemajetkové újmy tedy naplněna v daném případě nebyla.

I kdyby však byla shledána existence jiných zvláštních okolností, za nichž žalovaná způsobila protiprávním činem újmu, nelze dle názoru soudu mít za splněnou a prokázanou tu podmínku, že žalobce tuto újmu důvodně pocítuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit. Újma spočívající v nemožnosti chovatele účastnit se se psem výstav a soutěží (i když i tato nemožnost byla při nejmenším zpochybněna záznamem o účasti na výstavě v září 2014 a sdělením žalobce o účasti v soutěži v Turnově v roce 2015), nemůže být chápána jako újma, která je důvodně pocítována jako osobní neštěstí. Pocity každého člověka jsou zcela jistě jeho subjektivní záležitostmi, lidé reagují na shodné situace různým způsobem a tyto situace vyvolávají u nich různé pocity. Dle názoru soudu však poranění psa a ztráta jeho schopnosti účastnit se závodů a výstav nepředstavuje újmu důvodně pocítovanou jako osobní neštěstí, a to ani u člověka, jehož jediným společníkem v životě je právě tento pes. Žalobce tvrdil, že výstavy a soutěže se psem byly hlavní náplní jeho života. V rozporu s tím pak jsou záznamy v průkazu původu psa, ve kterých není v roce 2013 (tedy bezprostředně před poraněním psa) zaznamenána ani jedna účast na výstavě. I když žalobce vysvětlil, že ne každou účast na výstavě si chovatel nechá vyznačit do průkazu původu, považuje soud za nevěrohodné, že při tak častých, žalobcem tvrzených účastech na výstavách a při takové, žalobcem tvrzené kvalitě a úspěšnosti psa, by v roce 2013 nebyl v průkazu ani jeden zápis o výsledku hodnocení psa.

Pokud byl citový vztah žalobce k psovi tak intenzivní, že poranění psa je pro žalobce osobním neštěstím, jak tvrdí, pak je třeba poukázat na to, že žalobce svého psiho společníka neztratil, nadále s ním žije a, jak sám vypověděl, chodí s ním na procházky (byť pomalejším tempem než dříve) a také na cvičiště (byť už nikoliv k výcviku pro závody nýbrž pouze pro zábavu). Navíc je třeba uvést i to, že §2971 občanského zákoníku hovoří o osobním neštěstí, které nelze jinak odčinit. Osobní neštěstí člověka, které by spočívalo ve změně náplně času tráveného se psem a ve ztrátě schopnosti psa účastnit se výstav a soutěží nepochybně odčinit lze.

Z uvedených důvodů má tedy soud za to, že podmínky pro přiznání nemajetkové újmy v daném případě nejsou splněny. Proto byl zamítnut také požadavek na přiznání částky 500.000 Kč.

Žalovaná měla ve věci zcela nepatrný neúspěch, byla jí tedy podle §142 odst. 3 o.s.ř. přiznána plná náhrada nákladů řízení. Náklady jsou tvořeny odměnou advokáta žalované za 7 úkonů právní služby po 11.300 Kč podle §7, bod 6 vyhl. č. 177/96 Sb. (převzetí zastoupení, sepsání vyjádření k žalobě, účast při jednání dne 10. 8. 2016, písemné podání ve věci samé z 5. 10. 2016, účast při jednání dne 1. 2. 2017 za každé započaté 2 hodiny a písemný závěrečný návrh) a za 1 úkon právní služby za 5.650 Kč za účast při jednání dne 20. 2. 2017, při kterém došlo pouze k vyhlášení rozhodnutí (§11 odst. 2, písm. f) vyhl. č. 177/96 Sb.). K uvedeným 8 úkonům pak advokátu náleží paušální náhrada hotových výdajů po 300 Kč dle §13 odst. 3 vyhl. č. 177/96 Sb. Celkem takto vypočtené náklady řízení činí přiznaných 87.150 Kč.

Žalobce byl ve věci osvobozen od soudního poplatku, podle výsledku řízení přechází poplatková povinnost dle §2 odst. 3 zákona o soudních poplatcích na žalovanou. Z části, ve které bylo žalobě vyhověno, činí soudní poplatek podle položky 1, bod 1, písm. a) sazebníku soudních poplatků 1.000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočka Liberec prostřednictvím zdejšího soudu, a to ve trojím vyhotovení.

Nesplní-li povinní dobrovolně, co jim ukládá vykonatelné rozhodnutí, můžou oprávněně podat návrh na soudní výkon rozhodnutí (§ 251 o.s.ř.).

Česká Lípa 20. února 2017

JUDr. Ivana Lukášová v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: Jana Haklová

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Kateřiny Soltanové a soudkyň JUDr. Zuzany Vybíralové a JUDr. Pavlíny Havelkové ve věci žalobce [celé jméno žalobce], [datum narození], bytem [adresa žalobce], zastoupeného JUDr. Marií Nedvěďovou, advokátkou se sídlem Sokolská 295/37, Česká Lípa, proti žalované [celé jméno žalované], [datum narození], bytem [adresa žalované], zastoupené Mgr. Janem Filipem, advokátem se sídlem Jiráskova 613, Česká Lípa, o zaplacení 741.878 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v České Lípě č.j. 12 C 76/2016-72 ze dne 20. února 2017,

takto:

- I. I.) Rozsudek Okresního soudu v České Lípě č.j. 12 C 76/2016-72 ze dne 20. února 2017 se ve výrocích II a III potvrzuje.**
- II. II.) Žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 24.158 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Jana Filipa, advokáta.**

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně výrokem I uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 5.000 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení ročně z této částky od 1. 12. 2015 do zaplacení, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku. Výrokem II byla žaloba v části, kde žalobce požadoval 736.878 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ročně z částky 736.878 Kč od 1. 12. 2015 do zaplacení, zamítnuta. Výrokem III soud uložil žalobci povinnost zaplatit žalované na nákladech řízení částku 87.150 Kč k rukám právního zástupce žalované do 3 dnů od právní moci rozsudku. Výrokem IV bylo žalované uloženo zaplatit České republice soudní poplatek ve výši 1.000 Kč.

Soud prvního stupně rozhodoval o požadavku žalobce na zaplacení 741.878 Kč s příslušenstvím s tím, že tato částka je představována újmou způsobenou žalovanou. Žaloba je postavena na

tvrzení, že dne 2. 1. 2014 byl žalobce a jeho pes napadeni psem žalované, když žalovaná z hrubé nedbalosti nezajistila svého psa na zahradě u domu. V důsledku toho vznikla žalobci újma ve výši 1.878 Kč za ošetření psa dne 22. 10.2014 ve výši 624 Kč, dne 15. 12. 2014 ve výši 442 Kč a dne 22. 12. 2015 ve výši 812 Kč. Dále žalobce uplatnil ušlý příjem za období dvou let ve výši 240.000 Kč. Jedná se o příjmy za připouštění psa žalobce v četnosti 6x ročně vždy při odměně 20.000 Kč. Pes byl chovný, účastnil se různých výstav a závodů, získával vždy nejvyšší ocenění. Možnost připouštění v důsledku zranění psem zcela pominula. Dalším požadavkem žalobce je náhrada nemajetkové újmy ve výši 500.000 Kč. Ta dle žalobce spočívá v tom, že nemá rodinu a jeho pes je dlouhodobě jeho jediným společníkem. Žalobce byl zvyklý chodit se psem 2x denně ven běhat a cvičit ho, pes jezdil s žalobcem autem a chodili prakticky všude spolu. Omezení způsobené zraněním psa se výrazně dotýká žalobce a jeho způsobu života, neboť se psem nemůže provozovat všechny potřebné aktivity, což velmi negativně dopadá na psychiku žalobce. Nadále žalobce již se psem nemůže chodit na závody a výstavy, chodit do přírody, tedy nemůže dělat to, co měl nejráději.

Soud prvního stupně z nesporných tvrzení účastníků má za prokázané, že dne 2. 1. 2014 pes ve vlastnictví žalované ([označení rasy psa]) v důsledku nezajištění vstupní branky u zahrady utekl a pokoušel psa žalobce ([označení rasy psa]), zároveň došlo i k poškození oděvu žalobce. Dále bylo nesporné to, že za uvedené jednání byla žalovaná uznána vinnou ze spáchání přestupku a byla jí uložena pokuta 1.000 Kč. Soud prvního stupně vyslovil, že pokud žalovaná porušila svoji povinnost dohledu nad psem tak, aby se nemohl pohybovat na veřejném prostranství, má pak povinnost nahradit žalobci účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví zraněného zvířete (ustanovení § 2970 občanského zákoníku, dále jen o.z.). Z doložených platebních výměrů MVDr. Přemysla Stratila a sdělení Kooperativy pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group, které korespondují výpovědi žalobce, má soud za prokázané, že žalobou uplatněná částka v souhrnné výši 1.878 Kč byla již žalobci žalovanou zaplacená prostřednictvím sjednaného pojištění. Žaloba byla proto ohledně této částky zamítnuta. Druhý žalobní požadavek na zaplacení ušlého zisku 240.000 Kč pro neuskutečněné krytí fen posoudil soud prvního stupně jako důvodný v rozsahu 5.000 Kč. Žalobce ani přes poučení soudu (§ 118a odst. 1, odst. 3 o.s.ř.) nebyl schopen konkretizovat, v kolika případech jeho pes kryl v období let 2010 – 2012, ani příjem, který z toho měl. V roce 2013, jenž předcházela zranění psa, se uskutečnilo pouze jedno krytí. Z výpovědi svědka [jméno] [příjmení] bylo zjištěno, že žalobcův pes kryl fenu ve vlastnictví svědka 11. 7. 2012 a 13. 7. 2012, fena pak měla 5 štěňat. Svědek byl s žalobcem domluven na odměně ve výši 1.000 Kč za každé narozené štěně. Další krytí si spolu s žalobcem domluvili na rok 2016, to se však neuskutečnilo pro neschopnost žalobce psa, danou poraněním předních končetin. Soud prvního stupně tedy považoval za prokázaný ušlý výdělek za jedno neuskutečněné krytí, přičemž dle názoru soudu se jedná o nárok, jehož přesnou výši lze zjistit poměrně obtížně (nejistota úspěšnosti krytí, počet narozených štěňat a jejich stav, aktuální situace v chovech psů daného plemena atd.). Proto soud určil výši tohoto nároku ve smyslu § 136 o.s.ř. (volnou úvahou) částkou 5.000 Kč. K tomu přiznal též úroky z prodlení v zákonné výši ode dne podání žaloby tak, jak požadoval žalobce. Předmětem řízení byla dále částka 500.000 Kč představující nemajetkovou újmu žalobce. Soud prvního stupně provedl důkaz průkazem původu psa žalobce, z něhož zjistil, že pes má zapsanu účast na třech výstavách v roce 2006, pěti výstavách v roce 2007, dvou výstavách v roce 2008, třech výstavách v roce 2009, jedné výstavě v roce 2010, třech výstavách v roce 2011, jedné výstavě v roce 2012, přičemž v roce 2013 není zaznamenána účast na žádné výstavě. Poslední záznam je o účasti psa na Podještědské výstavě psů dne 13. 9. 2014, kde pes žalobce obdržel diplom za vítěze třídy. Dále soud prvního stupně pro možnost závěru o důvodnosti nároku na zaplacení nemajetkové újmy posoudil výstupy z výpovědi žalobce, výpovědi žalované a výpovědi svědka [jméno] [příjmení]. Dospěl přitom k závěru, že v tomto směru nebyly shledány podmínky pro přiznání takové újmy. Dle názoru soudu prvního stupně žalovaná porušila důležitou právní povinnost, když nezajistila branku a umožnila svému psu utéct ze zahrady na veřejné prostranství. Právní povinnost zajistit psa proti útěku na místa přístupná

veřejnosti považuje soud za důležitou, neboť na takovém místě může dojít nejen k napadení jiného psa, ale i k napadení lidí. Na veřejném prostranství se mohou pohybovat také děti, jejichž obrana proti útoku psa je v podstatě vyloučena. Důsledky útoku psa a jeho volného pohybu po obci mohou tedy být i tragické. Soud prvního stupně se však domnívá, že žalovaná svoji důležitou povinnost neporušila z hrubé nedbalosti tak, jak má na mysli ustanovení § 2971 občanského zákoníku. Provedeným dokazováním nevyšlo najevo, že by se u žalované jednalo o opakované porušení, případně, že by zahrada žalované nebyla proti útoku psa zajištěna vůbec, a že by tedy žalovaná k plnění své povinnosti přistupovala lehkomyšlně. Také pokuta ve výši 1.000 Kč (tedy v nejnižší možné sazbě) uložená žalované v přestupkovém řízení svědčí o tom, že přestupek nebyl spáchán z hrubé nedbalosti. Dále soud prvního stupně v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že i pokud by byla shledána existence jiných zvláštních okolností, za nichž žalovaná způsobila protiprávním činem újmu, nelze mít za splněnou a prokázanou tu podmínku, že žalobce újmu důvodně pocítuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit. Újma spočívající v nemožnosti chovatele účastnit se se psem výstav a soutěží (i když i tato nemožnost byla při nejmenším zpochybněna záznamem o úspěšné účasti na výstavě v září 2014) nemůže být tato újma chápána tak, že je důvodně pocítována jako osobní neštěstí; to ani u člověka, jehož jediným společníkem v životě je právě jeho pes. Soud prvního stupně poukázal na to, že žalobce svého psiho společníka neztratil, nadále s ním žil, chodil na procházky a také na cvičiště (byť už nikoliv k výcviku pro závody, nýbrž pouze pro zábavu). Nákladový výrok III rozsudku soud prvního stupně odůvodnil ustanovením § 142 odst. 3 o.s.ř., takže převážně úspěšné žalované přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Ty jsou tvořeny odměnou advokáta žalované za 7 úkonů právní služby po 11.300 Kč dle § 7, bod 6 vyhlášky č. 177/96 Sb. (převzetí zastoupení, sepis vyjádření k žalobě, účast při jednání dne 10. 8. 2016, písemné podání ve věci samé ze dne 5. 10. 2016, účast při jednání dne 1. 2. 2017 za každé 2 započaté hodiny a písemný závěrečný návrh) a za úkon v poloviční hodnotě za účast při jednání dne 20. 2. 2017. K těmto úkonům advokátu náleží paušální náhrada hotových výdajů po 300 Kč Celkem náklady na straně žalované představují částku 87.150 Kč, k jejichž zaplacení byl žalobce rozsudkem zavázán.

Proti tomuto rozsudku podal včasné odvolání žalobce. Odvolání směřuje do výroků II a III, když žalobce je nadále přesvědčen o důvodnosti své žaloby. Žalobce uvádí, že mu vznikla škoda v příčinné souvislosti se zaviněným jednáním žalované a dlouhodobé zdravotní problémy psa výrazně ovlivnily i zdravotní a psychický stav žalobce. Odvolatel má za to, že uplatněné nároky na náhradu zisku z krytí psa a z výstav nejsou hypotetické, neboť byly doloženy zejména výpovědi svědka [jméno] [příjmení], jenž se vyjádřil k tomu, jak dané zranění ovlivnilo možnosti dalšího krytí a účasti na výstavách. Možný příjem žalobce pocházející z krytí jeho psem mohl být ve skutečnosti mnohem vyšší než soudem přiznaných 5.000 Kč, neboť jak svědek uvedl, mezi chovateli byly domlouvány i vyšší částky (dosahující výše až 1.200 EUR). Poté, co byl pes zraněn, přišel žalobce o svůj smysl života. Podle žalobce odškodnění nemajetkové újmy nelze hodnotit toliko z hlediska krytí či nekrytí, ale i ze strany ztráty životní radosti a štěstí, čímž se však soud prvního stupně nezabýval. Proti výroku soudu prvního stupně o náhradě nákladů řízení brojí žalobce v tom ohledu, pokud soud neaplikoval ustanovení § 150 o.s.ř., neboť žalobci bylo přiznáno právo na osvobození od soudních poplatků. Jediným příjmem žalobce je starobní důchod ve výši cca 5.000 Kč.

Ve svém vyjádření k odvolání žalovaná uvedla, že se shoduje se závěry nalézacího soudu co do celkového posouzení věci. Žalovaná nerozpоруje nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy, který je však limitován na účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví zraněného zvířete. Zdůraznila, že ještě v době před zahájením řízení pojišťovna žalované vyplatila žalobci minimálně částku 8.366 Kč, v další době pak žalobce obdržel dalších cca 6.000 Kč (jak vyplývá i z výslechu samotného žalobce). Žalovaná namítá, že žalobce žádným způsobem nedoložil výši zisku z krytí, která mu skutečně ušla. Aby žalobce unesl důkazní břemeno o takovém tvrzení, musel doložit zápis či prohlášení jednotlivých chovatelů fen, které měly být kryty psem žalobce o tom, že o

krytí projevíli zájem, avšak v důsledku zdravotního stavu psa k němu nemohlo dojít. Jediný takový důkaz žalobce nepředložil. K výši odměny za jedno krytí žalobce nenavrhl žádný důkaz, který by prokázal jeho tvrzení o tom, že za jedno krytí žalobce získával běžně 20.000 Kč, a to nejméně 6x za rok. Žalovaná přitom vyzdvihla skutečnost, že pokud by žalobce v předchozím období skutečně dosahoval tvrzené příjmy, musel by je danit a daňové přiznání by mu mohlo posloužit jako důkaz. Navíc, měl-li by žalobce tyto příjmy, nebyly by u něho splněny ani podmínky pro osvobození od soudních poplatků. Dále žalovaná uvedla, že nebylo prokázáno, že by pro žalobce z účasti na výstavách plynul pro něj jakýkoliv příjem či jiný benefit, ze kterého by měl užitek, zakládající jeho nárok na náhradu další újmy. Stejně také absentuje jakýkoliv důkaz o komplexním stavu psa žalobce po pokousání psem žalované. O tom mohl být k návrhu žalobce vyhotoven znalecký posudek. Žalobce předložil pouze lékařské zprávy, ze kterých vyplývají jen povrchová poranění psa; tedy nic, co by psa žalobce jakkoliv diskvalifikovalo v dosavadním způsobu vedení života. Pokud žalobce uplatnil nemajetkovou újmu v hodnotě 500.000 Kč, pak tento požadavek je dle žalované daleko za hranicí přiměřenosti a žalovaná jej hodnotí jako výraz velmi nízkého úsudku žalobce. Žalovaná se nevyhýbala své odpovědnosti za škodu, avšak k naplnění povinnosti na náhradu nemajetkové újmy by muselo být zjištěno, že kromě způsobení újmy protiprávním činem byla také porušena důležitá právní povinnost z hrubé nedbalosti. Zde žalovaná odkazuje na závěry soudu prvního stupně v tom, že žalovaná nepřistupovala k zajištění svého psa lehkomyšlně, a proto také byla sankcionována za přestupek na samé spodní hranici sazby ve výši 1.000 Kč. Nakonec žalovaná považuje za zcela nepřijatelné, aby v důsledku podání návrhu žalobce měla nést finanční zátěž v rozsahu cca 100.000 Kč za situace, kdy i prostým uvážením rozumem průměrného člověka je zřejmé, že žalobcem uplatněný nárok je zcela nepřiměřený a bezdůvodný. Uvádí také, že žalobce si pořídil nové štěně patrně téže rasy, a pokud je schopen tak nákladné investice, je tím spíše nedůvodný postup dle § 150 o.s.ř. (o této skutečnosti se dověděla žalovaná až po vyhlášení napadeného rozsudku). Žalovaná má za to, že uplatněný nárok je co do důvodu a především rozsahu (výše) na hranici toho, co lze považovat za svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o.s.ř., upravujícího přiznání účastníkovi osvobození od soudních poplatků.

Odvolací soud dle § 214 o.s.ř. přezkoumal napadené výroky rozsudku a jim předcházející řízení před soudem prvního stupně při jednání, při němž doplnil dokazování platebním výměrem MVDr. Přemysla Stratila [číslo] ze dne 22. 12. 2015. Odvolání žalobce přitom neshledal důvodným.

Odvolací soud se ztotožňuje se skutkovými zjištěními soudu prvního stupně, které učinil zcela v návaznosti na výsledky provedeného dokazování. Rozhodné okolnosti byly soudem prvního stupně zjištěny správně a úplně, proto na ně lze odkázat. Soud z nich vyvodil zcela správné právní závěry, neboť na problematiku dané věci aplikoval dopadající právní normy, které přílehavě interpretoval.

Pro hodnocení dané věci je třeba citovat následující ustanovení občanského zákoníku v oblasti deliktního práva:

Podle § 2910 o.z. věta první škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil.

Podle § 2952 o.z. se hradí skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk).

Podle § 2933 o.z., způsobí-li škodu zvíře, nahradí ji jeho vlastník, ať již bylo pod jeho dohledem nebo pod dohledem osoby, které vlastník zvíře svěřil, anebo se zatoulalo nebo uprchlo.

Podle § 2970 o.z. při poranění zvířete nahradí škůdce účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví zraněného zvířete tomu, kdo je vynaložil.

Podle § 2971 o.z., odůvodňují-li to zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, anebo způsobil-li újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky zvlášť zavrženíhodné, nahradí škůdce též nemajetkovou újmu každému, kdo způsobenou újmu důvodně pocítuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit.

Žalovaná se nezříkala svého závazku z předmětného deliktu v ohledu náhrady nákladů vynaložených na léčbu poraněného zvířete. Jak bylo soudem prvního stupně uceleně zjištěno, nahradila žalovaná žalobci doložené náklady léčby po zranění psa platebními výměry veterináře. Částky, které žalobce vůči žalované uplatnil, byly prostřednictvím pojišťovny žalované žalobci uhrazeny, jak sám stvrdil žalobce při výslechu u soudu prvního stupně. V podaném odvolání proti závěru o zamítnutí žaloby na zaplacení škody 1.878 Kč pak také žalobce ničeho nenamítal.

Druhým žalobním požadavkem bylo zaplacení „ušlého příjmu“ žalobce ve výši 240.000 Kč. Žalobce vycházel z toho, že možnost opakovaného (dalšího) krytí jeho psem v následujících dvou letech po utrpeném zranění psa byla zmařena. Žalobce přitom v odvolání zmiňoval, že výslechem svědka [jméno] [příjmení] bylo potvrzeno, že pes žalobce (v době před škodou) byl schopen krýt feny kdykoliv.

Z pohledu ustálené judikatorní praxe je žádoucí uvést, že ušlý zisk je v podstatě ušlým majetkovým prospěchem spočívajícím v nenastalém zvětšení (rozmnožení) majetku poškozeného, které bylo možno důvodně očekávat s ohledem na pravidelný běh věcí, pokud by nebylo došlo ke škodné události. Současně platí, že majetková újma způsobená tím, že škodná událost zasáhla do průběhu děje vedoucího k určitému zisku, se odškodňuje jen za předpokladu, že k ní došlo v příčinné souvislosti se škodnou událostí; pouhé tvrzené zmaření zamýšleného (podnikatelského) záměru poškozeného k odškodnění nestačí. Poškozený tedy musí prokázat, že měl zajištěny předpoklady pro tzv. pravidelný běh věcí, takže byl reálný předpoklad pro dosažení příjmu z provozování „výdělečné činnosti“, pokud by nepříznivě nezasáhla škodná událost. Není ovšem podmínkou, aby se předpokládaný zisk opíral o již uzavřené smlouvy, jejichž realizace měla poškozenému přinést sjednané plnění. Není totiž vyloučeno, že škodná událost vedla právě k tomu, že nebyly uzavřeny smlouvy, které by jinak při pravidelném běhu okolností uzavřeny byly a staly by se podkladem pro dosažení zisku (obdobně rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 3320/2011 ze dne 26. 2. 2014).

Podle odvolacího soudu lze k otázce zkoumání důvodnosti náhrady ušlého zisku žalobce předeslat, že provedené dokazování vede k dílčímu závěru o tom, že využití psa žalobce pro páření nebylo dobře možné pro jeho zdravotní stav, nastalý v přímé souvislosti s jeho pokousáním psem žalované. Vyplývá to z výpovědi svědka [jméno] [příjmení] („... , ten pes měl něco s předními nohama, pajdal, nemohl tedy na tu fenu vyskočit“). Také z obsahu platebního výměru MVDr. Přemysla Stratila ze dne 22. 12. 2015 se podává, že veterinář zde uvedl, že trvalé kulhání prvního až druhého stupně přetrvává a že v důsledku chronických změn po dva roky starém poranění bude zřejmě kulhání nevratné. Žalobce však byl dále nositelem důkazního břemene, aby prokázal, že v určitém časovém úseku před škodnou událostí probíhalo krytí jeho psem (v četnosti kolem šesti krytí ročně při utržení odměn cca 20.000 Kč za takové jedno krytí), takže při očekávatelném běhu událostí, nestal-li by se předmětný incident, by bylo možno reálně očekávat příjem žalobce ve výši 240.000 Kč (kterou uplatnil touto žalobou).

Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně zdůrazňuje, že žalobce s žádným tvrzením o existenci takovýchto relevantních okolností dané věci nepřišel (ačkoliv byl soudem prvního stupně o své povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní poučen). Výjimkou je pouze prokázaný případ krytí feny svědka [jméno] [příjmení] v roce 2012, kdy žalobce utržil dle svědka odměnu 1.000 Kč za každé z pěti narozených štěňat. Soud prvního stupně pak shledal žalobu ve směru náhrady ušlého zisku oprávněnou v rozsahu 5.000 Kč, neboť svědek potvrdil jedno domluvené další krytí v roce 2016 (k němuž pro zranění psa žalobce nedošlo). Dále pak žalobce v řízení

pouze velmi obecně tvrdil, že nabídky na krytí zveřejňoval na internetu a některé zájemce musel i odmítat. Před odvolacím soudem se dokonce žalobce vyslovil tak, že v době, kdy chodil na závody a výstavy se psem, neumožňoval psovi krytí, protože toto by před závodem či před výstavou zpomalovalo výkon psa a výsledky na závodech a výstavách by potom nebyly odpovídající. K tomu je zapotřebí připomenout, že podle žalobce se jeho pes účastnil v době před pokousáním výstav či závodů střídavě každý týden. Odvolací soud proto konstatuje, že i sám žalobce tak zcela popřel koncepci své žaloby na odškodnění ušlého zisku. Dlužno doplnit, že žalobce si svého psa nepořizoval s úmyslem jeho uchovnění. Co se týče výstavní hodnoty psa, pak žalobce neprokázal podstatné oslabení této výstavní hodnoty v době po škodní události. V roce předcházejícím škodě neměl žalobce zdokumentovanou jakoukoliv účast na výstavě psa. Osm měsíců po napadení získal pes žalobce na Podještědské výstavě psů diplom za vítěze třídy. I tak sama okolnost účasti či neúčasti psa na výstavách není pro nároky z ušlého zisku relevantní, neboť žalobci z případného úspěšného umístění psa na výstavách nekynuly žádné finanční odměny či příjmy. V důsledku uvedených skutečností nelze vyhodnotit žalobu na náhradu újmy žalobce v podobě ušlého zisku, pokud bylo žádáno zaplacení dalších 235.000 Kč, jako důvodnou.

Podobu třetího žalobního požadavku měla navrhaná kompenzace nemajetkové újmy žalobce v rozsahu 500.000 Kč. Z obecného pohledu není zcela vyloučeno, aby též újma na zvířeti byla chápána coby újma člověka (primárního poškozeného). Jak bylo výše uvedeno, zákon stanoví, že k újmě poškozeného musí dojít za zvláštních okolností. Zákonné pravidlo ponechává na doktríně a judikatuře, aby zvláštní okolnosti vymezilo, dává jim však vodítko v podobě demonstrativního výčtu, kdy: 1) újma vznikla v důsledku porušení důležité právní povinnosti z hrubé nedbalosti, 2) újma byla způsobena úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo jiné pohnutky zvláště zavrženíhodné. Žalobce v řízení tvrdí, že mu vznikla újma na základě porušení důležité právní povinnosti z hrubé nedbalosti na straně žalované (majitelky psa – útočníka).

Odvolací soud zcela sdílí právní závěry soudu prvního stupně, pokud po provedeném dokazování vyhodnotil, že žalovaná svým jednáním porušila důležitou právní povinnost. Lze se totiž důvodně obávat katastrofálních důsledků úprku či zatoulání psa, jenž na veřejném prostranství bez dohledu svého pána může útočit na člověka, a ještě hůře na dítě. Důležitou povinnost nutno chápat primárně právě ve vztahu k ochraně takových právních statků, jakými jsou život a zdraví člověka. K újmě poškozeného musí však dojít kumulativně zaviněním z hrubé nedbalosti. Zákon zde mluví na zjištěnou lehkomyšlnost až bezohlednost škůdce, s jakou přistupuje k plnění své právní povinnosti.

V přezkoumávané věci má odvolací soud shodně s názorem soudu prvního stupně za to, že druhý předpoklad k naplnění „zvláštních okolností vzniku újmy“ absentuje. Jednání žalované by teoreticky mohlo dosahovat intenzity hrubé nedbalosti např. při prokázání, že: obecné charakterové rysy plemene psa – škůdce či jeho jedinečná osobnost by se již v minulosti projevil jako velmi nebezpečné pro okolí, proto existovala potřeba činit majitelem psa zvláštní opatření k vyloučení možnosti útěku psa, u něhož lze důvodně očekávat agresivitu v chování na základě předchozí zkušenosti (napadení jiného psa či člověka). Byly-li by dány takové okolnosti, a přesto by v této teoretické situaci majitel psa nedbal možné ztráty kontroly nad ním a lehkomyšlným jednáním umožnil opakovaná uprchnutí psa (přičemž nedbal např. výtek okolních obyvatel či státních orgánů), teprve potom by bylo možné uvažovat o naplnění podmínek pojmu „hrubá nedbalost“. V poměrech zkoumané věci je nutno akcentovat, že žalobce s žádným takovým obdobným tvrzením nepřišel, takže takové okolnosti nebyly zjištěny. V daném případě nebylo prokázáno, že by byla naplněna hypotéza právní normy (ustanovení § 2971 o.z.), neboť nebyla prokázána existence zvláštních okolností, za nichž došlo ke způsobení újmy. Již sama tato skutečnost způsobuje vyřazení posuzovaného případu z možnosti poškozeného žádat odčinění nemajetkové újmy.

Je zapotřebí doplnit, že žalobce až v odvolacím řízení přišel s dalšími tvrzeními o tom, že pes žalované utekl vícekrát a nejednalo se o první konflikt s žalovanou obdobného druhu, což by

bylo dle žalobce možné zjistit záznamy u městského úřadu. Dále žalobce též nově uváděl, že jeho pes zemřel před [anonymizováno] roku 2016, přičemž toto úmrtí přičítá nastalému zranění psem žalované. Odvolací soud zdůrazňuje, že takové skutečnosti nebyly tvrzeny před soudem prvního stupně (předtím, než soud prvního stupně poskytl účastníkům poučení dle § 119a odst. 1 o.s.ř. o povinnosti uvést rozhodné skutečnosti dříve, než soud vyhlásí rozhodnutí). Protože se jedná o nepřipustné, „novoty“, které nelze podřadit pod výjimky z pravidla dané ustanovením § 205a o.s.ř., zakazuje pak úprava občanského soudního řádu k nim odvolacím soudem jakkoliv při posuzování věci přihlížet.

Ve světle uvedeného považuje odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně za věcně správný, proto byl dle § 219 o.s.ř. potvrzen, a to včetně výroku o nákladech řízení.

Nákladový výrok II rozsudku soud prvního stupně správně odůvodnil použitím ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř., resp. ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř., když převážně úspěšně žalované ve sporu přiznal právo na náhradu nákladů, účelně vynaložených v tomto řízení. Specifikace vzniklých nákladů provedená soudem prvního stupně je správná, proto lze v tomto ohledu plně odkázat na odůvodnění nákladového výroku napadeného rozsudku.

Žalobce rozhodnutí soudu prvního stupně o nákladech řízení nepovažuje za odpovídající jeho osobní a majetkové situaci. V odvolání namítá, že soud měl zvážit použití ustanovení § 150 o.s.ř., a poté zcela či zčásti nepřiznat žalované náhradu nákladů. Odvolací soud je toho názoru, že v poměrech v této věci se nejví aplikace moderačního práva soudu jako přípustná. Ustanovení § 150 o.s.ř. dává možnost soudu výjimečně náhradu nákladů řízení zcela či zčásti nepřiznat, jsou-li dány důvody hodné zvláštního zřetele. Moderační právo soudu koriguje zásadně případy, kdy se objeví okolnosti, které zákon nemůže výslovně předvídat, avšak za jejich existence by nebylo spravedlivé žádat po účastníkovi plnou náhradu nákladů řízení. Soudní praxe konstantně nahlíží na použití ustanovení § 150 o.s.ř. tak, že není odůvodněno pouhým faktem zjištění, že výdělečná a majetková situace u zvítězivšího účastníka řízení je lepší než u druhého účastníka. Nejvyšší soud v rozhodnutí sp. zn. 23 Cdo 2234/2014 z 25. 11. 2014 vyslovil, že porovnání dopadu uložení povinnosti k náhradě nákladů řízení do majetkových sfér účastníků může mít z hlediska aplikace § 150 o.s.ř. vliv pouze tehdy, přistupují-li ke skutečnosti, že by jejich přiznání přivodilo jednomu účastníku větší újmu, než účastníku druhému, okolnosti další. Nemůže však jít o libovolné okolnosti řízení, nýbrž o takové okolnosti, které mají skutečný vliv na spravedlivost rozhodnutí o náhradě nákladů řízení. Obdobně lze poukázat na nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3448/10 z 14. 4. 2011, jenž k posouzení, „všech okolností konkrétní věci“ řadí sice majetkové, sociální a osobní poměry v řízení neúspěšného účastníka řízení (§ 142 odst. 1 o.s.ř.), jakož i jejich poměření s poměry účastníka úspěšného, avšak stejně tak i tzv. okolnosti případu; tj. ty, jež identifikují uplatněný nárok, zejména z pohledu jeho skutkové a právní složitosti, procesní chování stran, důvody neúspěchu strany náhradově povinné a případně i konkrétní okolnosti další.

Ve zkoumaném případě se odvolací soud v otázce moderace nákladů řízení přiklonil k přílehavé argumentaci vznesené žalovanou. Odvolací soud zdůrazňuje, že by nebylo spravedlivé, aby v důsledku nepřiznané náhrady ve sporu úspěšná žalovaná nesla náklady, vynaložené v důsledku toho, že žalobce podal žalobu s velice nereálnými požadavky; to navíc v situaci, kdy žalobce do sporu vstoupil nevybaven relevantními tvrzeními, podloženými důkazy. Výše nákladů (odměny zástupce účastníka za jednotlivé úkony právní služby) je přitom dána právě podobou (výší) uplatněných žalobních požadavků. Lze uzavřít, že tíživá finanční situace žalobce nemůže být sama o sobě podkladem pro použití moderačního práva soudu.

Protože byla žalovaná v odvolacím řízení úspěšná, byla žalobci uložena povinnost zaplatit jí na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 24.158 Kč (§ 142 odst. 1, § 224 odst. 1 o.s.ř.). K vynaložení nákladů na straně žalované došlo v souvislosti s právním zastoupením advokátem, jenž učinil dva úkony právní služby v hodnotě po 11.260 Kč dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., § 11 odst. 1, § 6, § 7 vyhlášky. Dále přísluší advokátovi náhrada výdajů dle § 13 této vyhlášky v částce

300 Kč za jeden úkon. Žalované byla dále přiznána náhrada za cestovní výdaje na cestu zástupce žalované k jednání odvolacího soudu [značka automobilu] na trase Česká Lípa – Liberec a zpět při celkové vzdálenosti 116 km, spotřebě nafty v průměru 5,73 litrů /100 km v hodnotě pohonných hmot 28,60 Kč litr, a dále náhrada za ztrátu času v rozsahu 4 půlhodin, tj. ve výši 400 Kč. K tomu přísluší 21 % daně z přidané hodnoty z odměny a náhrad advokáta (§ 137 odst. 3 o.s.ř.). Plnění bylo uloženo k rukám právního zástupce žalované, který je advokátem, a to dle § 149 odst. 1, ve spojení s § 211 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné (§ 201 o.s.ř.).

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 odst. 1 písm. d) o.s.ř.).

Účastník může podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu prostřednictvím advokáta u soudu, který rozhodoval v prvním stupni (§ 237, § 238 odst. 1 písm. c) o.s.ř.).

Česká Lípa 25. října 2017

JUDr. Kateřina Soltanová, v.r.
předsedkyně senátu

za správnost vyhotovení: Lucie Vávrová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Vojtky a soudců JUDr. Hany Tiché a JUDr. Roberta Waltra v právní věci žalobce: [REDACTED]

zastoupený JUDr. Marií Nedvědovou, advokátkou se sídlem Sokolská 295/37, 470 01 Česká Lípa, proti žalované: [REDACTED]

[REDACTED] zastoupená Mgr. Janem Filipem, advokátem se sídlem Jiráskova 613, 470 01 Česká Lípa, o zaplacení 741.878 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v České Lípě pod sp. zn. 12 C 76/2016, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 25. 10. 2017, č. j. 30 Co 96/2017-98, t a k t o :

I. Dovolání proti výroku I. rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 25. 10. 2017, č. j. 30 Co 96/2017-98, v rozsahu, v němž byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen ve výroku II. v částce 500.000 Kč, **se zamítá**, ve zbývajícím rozsahu **se dovolání odmítá**.

II. Žalobce **je povinen** zaplatit žalované náhradu nákladů dovolacího řízení 11.600 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Jana Filipa, se sídlem Jiráskova 613, 470 01 Česká Lípa.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhal náhrady újmy, jež mu vznikla v důsledku poranění jeho psa psem žalované, v celkové částce 741.878 Kč, sestávající z nároku na náhradu nákladů za ošetření psa ve výši 1.878 Kč, ušlého zisku za krytí psem ve výši 240.000 Kč a nemajetkové újmy ve výši 500.000 Kč. Podle žaloby a jejího doplnění se nemajetková újma odvíjí od blízkého

vztahu žalobce s jeho psem; žalobce považuje za osobní neštěstí, že trvalé následky poranění psa, který je dlouhodobě jeho jediným společníkem, zasáhly nepříznivě do způsobu jeho života tím, že jsou omezeny dříve obvyklé aktivity spočívající ve výcviku psa, procházkách a v účasti na závodech a výstavách.

Okresní soud v České Lípě rozsudkem ze dne 20. 2. 2017, č. j. 12 C 76/2016-98, uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 5.000 Kč s příslušenstvím, co do částky 736.878 Kč s příslušenstvím žalobu zamítl a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Soud vyšel ze zjištění, že dne 2. 1. 2014 pes žalované (plemene ██████████ nezajištěnou vstupní brankou utekl ze zahrady a pokousal psa žalobce (plemene ██████████) a poškodil oděv žalobce. Za to byla žalovaná v přestupkovém řízení uložena pokuta. Soud uzavřel, že žalovaná odpovídá za škodu podle § 2933 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), avšak žalobě částečně vyhověl pouze v jednom ze tří uplatněných nároků, neboť částka za lékařské ošetření psa byla žalobci uhrazena z pojištění žalované. Ohledně náhrady ušlého zisku žalobce přes poučení soudu podle § 118a odst. 1, 3 o. s. ř. nekonkretizoval, v kolika případech jeho pes kryl v období let 2010 – 2012, ani příjem, který z toho měl. V roce 2013 se uskutečnilo jedno krytí, žalobce dostal odměnu 5.000 Kč, další krytí domluvené na rok 2016 se neuskutečnilo pro následky poranění předních končetin žalobcova psa při škodné události. Soud určil výši ušlého zisku podle § 136 o. s. ř. v částce 5.000 Kč s ohledem na jedno prokázané neuskutečněné krytí po zranění psa. Požadoval-li žalobce náhradu nemajetkové újmy, dospěl soud k závěru, že pes žalobce měl v průkazu původu zapsanu účast na výstavách v letech 2006 až 2012, v roce 2013 nebyla zaznamenána žádná účast na výstavě. Dne 13. 9. 2014 se pes zúčastnil výstavy, kde obdržel titul vítěze třídy. Soud uzavřel, že žalovaná svou povinnost neporušila z hrubé nedbalosti ve smyslu § 2971 o. z., nejednalo se ani o opakované porušení a žalovaná nepřistupovala k plnění své povinnosti lehkomyšlně. Nebyla dále splněna podmínka, že žalobce újmu důvodně pocítuje jako osobní neštěstí, které nelze odčinit jinak. Dovodil, že nemožnost chovatele účastnit se se psem výstav a soutěží nemůže být chápána jako pocit osobního neštěstí, a to ani u člověka, jehož jediným společníkem je právě pes. Žalobce svého psiho společníka neztratil, nadále s ním žil, chodil na procházky a na cvičiště.

K odvolání žalobce Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci rozsudkem ze dne 25. 10. 2017, č. j. 30 Co 96/2017-98, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně a shodně dospěl k závěru, že žalobce nepřišel s žádným relevantním tvrzením o tom, že by před škodnou událostí probíhalo krytí jeho psem v takové četnosti a za takové odměny, aby bylo možno reálně očekávat příjem žalobce ve výši 240.000 Kč. Prokázán byl jeden případ, kdy žalobce utřžil odměnu. Žalobce neprokázal podstatné oslabení výstavní hodnoty psa v době po škodní události, osm měsíců po napadení získal pes žalobce na výstavě diplom vítěze třídy. Navíc ani sama okolnost neúčasti psa na výstavách není relevantní pro nároky z ušlého zisku, neboť žalobci z případného umístění psa neplynuly žádné finanční odměny či příjmy. K nemajetkové újmě odvolací soud shodně se soudem prvního stupně uvedl, že absentuje v jednání žalované zákonný předpoklad porušení povinnosti z hrubé nedbalosti a nebyla prokázána existence zvláštních okolností, za nichž došlo ke způsobení újmy podle § 2971 o. z. K náhradě nákladů řízení odvolací soud konstatoval, že žalobce podal žalobu s velice nereálnými požadavky, proto není použití § 150 o. s. ř. na místě.

Žalobce napadl rozsudek odvolacího soudu ve všech výrocích dovoláním s tím, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení otázky doposud dovolacím soudem

nevyřešené, zda újma na zvířeti, chápaná coby újma člověka, vznikla za zvláštních okolností, co se těmito zvláštními okolnostmi myslí, a zda žalobci vzniká nárok na kompenzaci nemajetkové újmy. Uvedl, že náhradu nemajetkové újmy požaduje podle § 2971 o. z. proto, že újmu svého psa důvodně pociťuje jako osobní neštěstí. Řádné nezabezpečení velkého psa před útekem, jenž pak nečekaně napadá další psy i osoby a působí jim závažná zranění, je podle názoru žalobce jednáním svévolným ve smyslu § 2969 o. z. S poukazem na judikaturu prvorepublikového Nejvyššího správního soudu a ustanovení § 489 a 494 o. z. zdůraznil osobní vztah ke svému psovi a důvodnost přiznání ceny zvláštní oblíby. Navrhl, aby dovolací soud napadené rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k novému projednání a rozhodnutí.

Žalovaná ve vyjádření k dovolání poukazuje na neurčité vymezení otázky ve vztahu k chápání újmy na zvířeti současně jako újmy člověka, navíc nejde o hrubou nedbalost podle § 2971 o. z., přičemž citace meziválečných judikátů je bezpředmětná. V dalším odkázala na svá předchozí vyjádření ve věci a navrhla, aby dovolací soud dovolání zamítl a přiznal jí náhradu nákladů dovolacího řízení.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) shledal, že dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou – účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), za splnění zákonné podmínky advokátního zastoupení dovolatele (§ 241 odst. 1 a 4 o. s. ř.).

V řízení, jehož předmětem je částka skládající se z několika samostatných nároků, odvíjejících se od odlišného skutkového základu, má rozhodnutí o každém z nich charakter samostatného výroku a přípustnost dovolání je třeba zkoumat samostatně, a to bez ohledu na to, že tyto nároky byly uplatněny v jednom řízení a že o nich bylo rozhodnuto jedním výrokem (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 8. 2003, sp. zn. 32 Odo 747/2002, publikované v Souboru civilních rozhodnutí Nejvyššího soudu pod C 2236, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2013, sp. zn. 30 Cdo 3238/2013). Byl-li odvolacím soudem potvrzen výrok zamítnutí žaloby na náhradu za ošetření psa v částce 1.878 Kč, není dovolání přípustné z hlediska peněžního limitu podle § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Kromě toho stejně jako k ušlému zisku za krytí psem v částce 235.000 Kč neobsahuje dovolání jakékoliv námitky, a nesplňuje tak povinné náležitosti podle § 241a odst. 2 o. s. ř. Proto Nejvyšší soud dovolání proti části výroku rozsudku odvolacího soudu ohledně těchto nároků podle § 243c odst. 1 věta první o. s. ř. odmítl.

Dovolání proti výroku ohledně částky 500.000 Kč na náhradě nemajetkové újmy je přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř., neboť hmotněprávní otázka předpokladů nároku na náhradu nemajetkové újmy majitele psa poraněného psem jiné osoby podle § 2971 o. z. nebyla dosud v rozhodování dovolacího soudu vyřešena. Dovolání není důvodné.

Vzhledem k datu, kdy došlo ke škodné události, posuzuje se věc podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, účinného od 1. 1. 2014.

Podle § 2933 o. z. způsobí-li škodu zvíře, nahradí ji jeho vlastník, ať již bylo pod jeho dohledem nebo pod dohledem osoby, které vlastník zvíře svěřil, anebo se zatoulalo nebo uprchlo. Osoba, které zvíře bylo svěřeno nebo která zvíře chová nebo jinak používá, nahradí škodu způsobenou zvířetem společně a nerozdílně s vlastníkem.

Tato úprava zakládá objektivní odpovědnost vlastníka zvířete za způsobenou újmu, neboť povinnost k náhradě vzniká, došlo-li v příčinné souvislosti s počínáním zvířete ke vzniku újmy bez ohledu na to, zda vlastník při chovu a dohledu nad zvířetem porušil svou právní povinnost; zavinění se nevyžaduje. Poškozenému tedy postačí prokázat, že v důsledku chování zvířete mu vznikla újma. Odvolací soud v projednávané věci správně dovodil odpovědnost žalované vlastnice uprchlého psa za újmu vzniklou žalobci, který prokázal, že v důsledku napadení jeho psa psem žalované vznikl na jeho straně škodlivý následek. Důvodně pak soud posuzoval ve vztahu k uplatněnému dílčímu nároku na náhradu nemajetkové újmy též protiprávnost na straně žalované a další okolnosti vyžadované ustanovením § 2971 o. z., i když u objektivní odpovědnosti vlastníka psa se jinak splnění dalších podmínek nevyžaduje.

Podle § 2894 odst. 2 věty první o. z. nebyla-li povinnost odčinit jinému nemajetkovou újmu výslovně ujednána, postihuje škůdce, jen stanoví-li to zvlášť zákon.

Podle § 2956 o. z. vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní útrapy.

Z ustanovení § 2956 o. z. nelze dovodit zásah do základních práv žalobce chráněných první částí občanského zákoníku, neboť demonstrativní výčet základních hodnot v § 81 odst. 2 o. z. (např. život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy) neoznačuje dovolatelem tvrzené narušení práva na budování a rozvíjení vztahu člověka se zvířetem za základní lidské právo, které by zakládalo důvod k náhradě nemajetkové újmy podle § 2894 odst. 2 věty první o. z. Podle vymezení povahy žalobcových obtíží či útrap v žalobě je nelze považovat ani za obdobně závažnou hodnotu výslovně nevyjmenovanou. Pak může mít dovolatel jako vlastník psa poraněného nárok na náhradu jím charakterizované újmy jen za podmínek stanovených v § 2971 o. z., jak správně vyložil odvolací soud.

Podle § 2971 o. z. odůvodňují-li to zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, anebo způsobil-li újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky zvlášť zavrženíhodné, nahradí škůdce též nemajetkovou újmu každému, kdo způsobenou újmu důvodně pocítuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit.

Občanský zákoník stanoví, že pro aplikaci tohoto výjimečného ustanovení musí k újmě poškozeného dojít za zvláštních okolností, přičemž základním předpokladem je, že újma byla způsobena protiprávním činem. Tento předpoklad byl v dané věci splněn, neboť opomenutí žalované učinit taková opatření, aby nemohlo dojít k úniku jejího psa na veřejné prostranství, je zanedbáním potřebného dozoru nad zvířetem, a tedy protiprávním jednáním. Citované ustanovení vyjmenovává zvláštní okolnosti způsobení újmy pouze demonstrativně, přičemž výslovně mezi ně řadí porušení důležité právní povinnosti z hrubé nedbalosti. Za porušení důležité povinnosti lze považovat i umožnění úniku psa na veřejné prostranství, neboť při něm hrozí napadení jiného psa, ale i lidí včetně dětí, jejichž obrana proti útoku psa je prakticky vyloučena; důsledky útěku psa a jeho nekontrolovaného pohybu na veřejně přístupných místech mohou být i tragické. Lze proto souhlasit se závěrem odvolacího soudu,

že žalovaná porušila nezajištěním vstupní branky zahrady, v níž držela psa, důležitou právní povinnost. Nedošlo k tomu však v důsledku hrubě nedbalého jednání žalované.

Podle ustálené soudní praxe i právnické literatury může být nedbalost vědomá nebo nevědomá. V případě vědomé nedbalosti škůdce věděl, že svým jednáním může škodu způsobit, avšak bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že ji nezpůsobí. Při nedbalosti nevědomé škůdce nevěděl, že svým jednáním může škodu způsobit, ačkoliv to podle okolností a vzhledem ke svým osobním poměrům předvídat měl a mohl (Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník I. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, str. 1207). Občanský zákoník účinný od 1. 1. 2014 pak rozlišuje nedbalost i podle její intenzity na nedbalost prostou (lehkou) a hrubou. Hrubá nedbalost je nedbalostí nejvyšší intenzity, jež svědčí o lehkomyšlném přístupu škůdce k plnění svých povinností, kdy je zanedbán požadavek náležité opatrnosti takovým způsobem, že to svědčí o zřejmé bezohlednosti škůdce k zájmům jiných osob (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. 23 Cdo 2702/2012 publikovaný pod č. 59/2015 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). V § 2971 o. z. je hrubá nedbalost coby zvláštní okolnost, za níž byla způsobena újma, prakticky postavena naroveň úmyslnému způsobení škody ze zvlášť zavrhnutíhodných pohnutek. Jestliže v dané věci žalovaná podle skutkových zjištění soudu prvního stupně, jejichž správnost nepodléhá dovolacímu přezkumu, umožnila útěk psa opomenutím zajistit branku ze zahrady, pak její nedbalost nedosahuje takové intenzity, aby byla považována za hrubou ve smyslu § 2971 o. z. Nebylo totiž tvrzeno ani prokázáno, že by se jednalo o opakované porušení, nebo že by zahrada nebyla proti útěku psa zajištěna vůbec, případně že by docházelo k projevům a chování psa velmi nebezpečnému pro okolí a že by žalovaná přistupovala k plnění své povinnosti lehkomyšlně. Neporušila-li žalovaná povinnost z hrubé nedbalosti, tím méně jí lze přičítat jednání úmyslné ve formě kvalifikovaného úmyslu ve smyslu druhé zvláštní okolnosti uvedené v § 2971 o. z.

Dalším předpokladem pro odčinění nemajetkové újmy ve smyslu tohoto ustanovení je, že poškozený způsobenou újmu důvodně pociťuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit. Zákon tedy umožňuje za výjimečných podmínek odčinit i jinou újmu, než na základních hodnotách (§ 2956 o. z.), pokud s ohledem na specifické okolnosti případu je pro poškozeného zásah srovnatelně či obdobně tíživý. To však nedopadá na situaci, kdy chovatel psa, byť je pes jeho jediným společníkem, ztratil možnost zúčastňovat se s ním závodů a výstav, avšak svého psího společníka neztratil, nadále s ním žije, chodí na procházky i na cvičiště, i když již jen pro zábavu a nikoli z důvodu výcviku na závody. Újma žalobce, byť ji subjektivně vnímá úkorně a je pro něho citelná, nedosahuje za takto zjištěných skutkových okolností takové intenzity, aby ji objektivně bylo možno považovat za osobní neštěstí; jeho život se natolik podstatně nezměnil tím, že přišel o část vyžití spojeného s chovem psa, totiž o možnost účastnit se výstav a závodů (podle závěrů odvolacího soudu dokonce ani o tento aspekt chovu psa žalobce zcela nepřišel). Odvolací soud tedy aplikoval příslušná ustanovení občanského zákoníku o nemajetkové újmě na zjištěný skutkový stav správně a dospěl k odpovídajícímu právnímu názoru.

Požaduje-li žalobce v dovolání aplikaci § 2969 odst. 2 o. z., pak lze pouze doplnit, že cena zvláštní obluby v tomto ustanovení upravená má své místo při určení výše náhrady za poškození či zničení věci (tzv. skutečná škoda - srov. § 2952 o. z.), tedy náhrady za majetkovou újmu způsobenou přímo na věci (případně i na zvířeti, neboť podle § 494 o. z. se ustanovení o věcech použijí na živé zvíře obdobně v rozsahu, ve kterém to neodporuje jeho povaze), nikoliv při stanovení výše žalobcem požadované náhrady za nemajetkovou újmu, jak

ji vymezil v žalobě. Navíc nárok odvozený od ceny oblíbeného psa nebyl předmětem řízení před soudy nižších stupňů, neboť byl uplatněn až v dovolání coby způsob odškodnění nemajetkové újmy, která je nárokem odlišným.

Ze všech těchto důvodů je zřejmé, že uplatněný dovolací důvod není naplněn, a protože Nejvyšší soud neshledal ani existenci vad řízení ve smyslu § 242 odst. 3 o. s. ř., dovolání podle § 243d písm. a) o. s. ř. zamítl.

Směřovalo-li dovolání rovněž proti nákladovému výroku, dovolací soud je podle § 243c odst. 1 věty první o. s. ř. odmítl, neboť ohledně nákladů řízení neobsahuje dovolání jakékoliv námitky, a nesplňuje tak náležitosti podle § 241a odst. 2 o. s. ř.; přípustnost dovolání proti nákladovému výroku je ostatně výslovně vyloučena ustanovením § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.

O náhradě nákladů dovolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 243c odst. 3 věty první, § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalovaná má právo na náhradu nákladů, které se skládají z odměny advokáta ve výši 11.300 Kč podle § 1 odst. 2, § 6 odst. 1, § 7 bod 5, § 8 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. k) vyhlášky č. 177/1996 Sb. za jeden úkon právní služby (vyjádření k dovolání žalobce), a z náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 2 odst. 1 a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., celkem po zaokrouhlení 11.600 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 28. 3. 2019

JUDr. Petr Vojtek v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Jaroslava Musilová